

Grzegorz Łuszczak

Nauczyciele i wychowawcy
szkół jezuickich we Lwowie
1608-1773

Wydawnictwo WAM

Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”

Kraków 2010

Od Autora

W 2011 roku zasłużony dla polskości Uniwersytet Lwowski będzie obchodził 350-lecie swojego powstania. Z tej okazji zarówno w naukowych środowiskach polskich jak i ukraińskich rodzą się różne inicjatywy wydawnicze. Należy do nich m.in. plan wydania słownika biograficznego rektorów i ważniejszych profesorów Uniwersytetu obejmujący okres od powołania tej wyższej uczelni w 1661 roku aż do XX wieku. Najstarszy etap historii Uniwersytetu Lwowskiego stanowią dzieje Kolegium i Akademii Jezuickiej, zapoczątkowane otwarciem w kolegium jezuickim w 1608 roku średnich szkół publicznych, a zakończone w 1773 roku kasatą zakonu i przejściem szkół przez austriackie władze zaborcze. Właśnie ten jezuicki okres jest przedmiotem obecnego w miarę pełnego katalogu rektorów, profesorów i wychowawców jezuickich we Lwowie sporządzonego na podstawie corocznych katalogów prowincji polskiej Towarzystwa Jezusowego.

Katalog obejmuje wypisy ze wszystkich zachowanych katalogów kolegium lwowskiego z tego okresu, jakie można było odszukać głównie w Archiwum Rzymskim Towarzystwa Jezusowego, ale także z innych archiwów i bibliotek polskich, i zebrać w jedną całość. Spisywane były one z różną dokładnością i zawierały liczne, ale niejednolite skróty. Stąd też przy ich wydaniu rozwiązano je dla łatwiejszego użytku historyków.

Wypisy zawarte w obecnym katalogu obejmują wszystkie funkcje związane ze szkołami oraz instytucjami powiązanymi z nauczaniem,

wychowaniem i kulturą, a więc również organizacje młodzieżowe, bursy, konwikty, bibliotekę i drukarnię. Pominięto natomiast w całości zapisy dotyczące duszpasterstwa, pracy misyjnej oraz całej administracji majątkowej. Po ogólnym wstępie historycznym, wprowadzającym do zawartości katalogów, podajemy wykaz najważniejszych skrótów, znaczenie stosowanych terminów łacińskich, a następnie po publikacji wyciągów z poszczególnych katalogów, podajemy indeks osób i podstawową bibliografię dotyczącą kolegium jezuitów lwowskich.

Celem niniejszej rozprawy jest pragnienie zaprezentowania kolejnego świadectwa realizacji pedagogiki ignacjańskiej na ziemiach należących kiedyś do Polski. Ma ono tym większe znaczenie, że dotyczy lat, kiedy to pierwsze *Ratio Studiorum* z roku 1599 jeszcze w pełni obowiązywało i wcielało w życie zamiar edukacyjny pierwszych, licznych pokoleń jezuitów.

Od lat osiemdziesiątych XX wieku wracamy do tamtych idei jezuickiego wychowania, choć na nowo przemyślanego i udoskonalonego, ale zawsze opartego na tej samej wizji człowieka i światopoglądzie. W konkretnie staramy się je realizować w jezuickiej Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie. I to właśnie stanowi rację, dla której sięgamy do przeszłości. Nie chcemy zapomnieć o pionierach jezuickiej edukacji na bliskich naszemu sercu terenach.